LIBRIS | We know books

Editura „Cartea Ortodoxă" - Alexandria
Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
LIMONARIUL
Ioan Moshu - Alexandria
I.S.B.N. 978-606-529-311-3

248, 151

Difuzare
Nichita Ion
Tel.: 0234 543 705
0745 658 061

IOAN MOSHU

LIMONARIUL

Carte tipărită cu binecuvântarea
Preasfințitului Părinte GALACTION
Episcopul Alexandriei și Teleormanului

Credința Ortodoxă
2016

LIBRIS We know books

lucra pe ogor ne-a văzut și a început, tare mânios, să ne ocărască, zicându-ne așa:

– Călugări sunteți voi? Voi vă temeți de Dumnezeu? Dacă ați avea frica lui Dumnezeu înaintea ochilor voștri n-ați face aceasta!

Sfântul Bătrân ne spuse îndată:

– Pentru Domnul, nimeni să nu-i spună ceva, și a spus săteanului:

– Bine grăiești, fiul meu! Dacă am avea frică de Dumnezeu n-am face aceasta.

Și din nou ne-a ocărât săteanul cu mânie, iar Bătrânul i-a spus:

– Adevărat grăiești, fiule, dacă am fi adevărați călugări n-am face aceasta; dar, pentru Domnul, iartă-ne că am greșit.

Săteanul, mirat de cuvintele Bătrânului, s-a apropiat de noi, s-a aruncat la picioarele Bătrânului și a zis:

– Am păcătuit! Iartă-mă, și, pentru Domnul, luați-mă cu voi".

Și a terminat Fericitul Serghie așa povestirea sa: „Și cu adevărat a mers cu noi și, ajungând în mănăstire, a îmbrăcat schima călugărească".

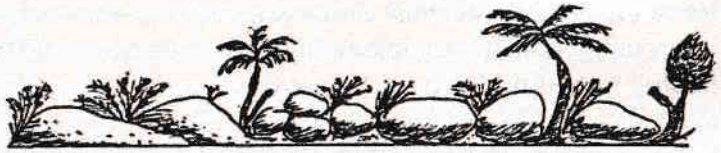

Cuprins

Prolog 5
Ioan Eviratul, către Sofronie Sofistul 9
Viața sfântului Bătrân Ioan 11
Despre Bătrânul în peștera căruia veneau leii 13
Viața preotului Conon din Pentucla 13
Vedenia lui Avva Leontie 15
Povestirile lui Polihronie 15
Viața și moartea unui călugăr 17
Viața lui Miroghen Hidropicul 18
Despre minunata dragoste a unui sfânt părinte 18
Viața lui Varnava anahoretul 19
Viața lui Avva Aghiodul 20
Sfatul lui Avva Olimp 21
Viața lui Marcu Anahoretul 21
Despre fratele care s-a umplut de lepră 22
Fapta minunată a lui Avva Conon 22
Povestea lui Avva Nicolae despre el și frații săi 23
Viața unui bătrân îmbunătățit 24
Viața unui alt călugăr care dormea cu leii 24
Povestirea lui Avva Ilie despre el însuși 25
Convertirea unui soldat printr-o minune 27
Moartea anahoretului și a ucigașului său 27
Viața altui călugăr, Conon 28

LIBRIS We know books

Viaţa lui Teodul monahul 28
Viaţa unui călugăr care locuia în Chilia Hozeva 29
Despre frate din Mănăstirea Hozeva 30
Viaţa fratelui Teofan 31
Viaţa preotului din oraşul Mardaros 33
Fapta minunată a lui Avva Iulian Stâlpnicul 34
Minunea Sfintei Euharistii 35
Viaţa lui Isidor, monahul din Melitene 36
Convertirea şi viaţa Mariei, păcătoasa 38
Convertirea şi viaţa lui Vavila Măscăriciul 39
Viaţa Sfântului Episcop Teodot 40
Viaţa dumnezeiescului Alexandru 41
Viaţa lui Ilie, Patriarhul Ierusalimului 42
Viaţa lui Avva Efrem, Patriarhul Antiohiei 43
Viaţa episcopului care lucra la zidărie 45
Moartea necredinciosului împărat Anastasie 47
Viaţa unui monah din mănăstirea lui Severian 48
Viaţa lui Avva Cosma eunucul 50
Viaţa lui Avva Pavel din Anazarve 53
Viaţa lui Avxanantis, robul lui Dumnezeu 53
Moartea nefericită a arhiepiscopului Talaleu 54
Viaţa unui bătrân monah şi despre
rugăciunea pentru cei morţi 56
Despre un călugăr care s-a zăvorât 57
Minunata vedenie a lui Avva Chiriac 59
Minunea Născătoarei de Dumnezeu împotriva
măscăriciului Gaian care a hulit-o la teatru 60
Minunile Preasfintei Născătoare de Dumnezeu
prin care Cosmiana a fost trasă de la erezie 61
Vedenia minunată a ducelui Palestinei prin care
şi el a fost convins să renunţe la erezie 62
Vedenia lui Avva Gheorghe Zăvorâtul 64

Asprimea lui Iulian monahul 65
Zicerea lui Ilie Sihastrul 66
Viaţa Bătrânului Chiriac 67
Despre monahii din Schit şi Bătrânul Amoniu 68
Vedenia unui călugăr şi despre Avva Irineu 68
Viaţa lui Ioan, ucenicul unui mare Bătrân 70
Moartea stâlpnicului Simeon şi
despre Avva Iulian Stâlpnicul 71
Viaţa lui Avva Talaleu Cilicianul 72
Fapta minunată a unei călugăriţe 72
Viaţa lui Avva Leontie Cilicianul 74
Viaţa lui Avva Ştefan, preotul 74
Viaţa lui Avva Teodosie Sihastrul 77
Viaţa lui Avva Paladie şi a unui 78
Viaţa monahului Adolos Mesopotamianul 82
Cuvintele unui ucigaş către un monah 82
Povestirea lui Avva Paladie despre un ucigaş
care acuza pe nedrept pe un tânăr 83
Un călugăr soldat 85
Cuvintele lui Paladie despre eretici 86
Minunea Maicii Domnului faţă de soţia şi fiica
unui credincios care găzduia pe călugări 86
Înecarea unei femei păcătoase 88
Povestire despre trei orbi 90
Mare minune a unei copile moarte 92
Minunata minune a Sfintei Euharistii 96
Despre izvorul din Mănăstirea Scopelos 98
Despre fântâna umplută cu apă 99
Viaţa monahului Ioan din Mănăstirea Scopelos 100
Viaţa şi moartea unui anahoret 102
Cum a odrăslit grâul aceleiaşi mănăstiri 103
Despre alt anahoret al aceleiaşi mănăstiri 105

LIBRIS We know books

Aflarea trupului lui Ioan Anahoretul 106
Viaţa lui Avva Toma Apocrisiarul 107
Aflarea trupului unui sfânt anahoret 108
Moartea a doi anahoreţi în Muntele Pterighion 109
Viaţa lui Avva Grigore Anahoretul 110
Viaţa fratelui Gheorghe Capadocianul 112
Viaţa lui Avva Sisinie 114
Viaţa lui Avva Iulian, Episcopul Bostrei 115
Viaţa bătrânului Patriciu 116
Despre acelaşi şi despre Iulian, arabul orb 117
Viaţa şi moartea a doi fraţi monahil 118
Viaţa Bătrânului Antonie 121
Viaţa monahului Petru Ponticul 121
Viaţa lui Pavel, monahul roman 123
Povestirea lui Sofronie Sofistul 124
Viaţa şi virtuţile lui Avva Stratighie 124
Viaţa lui Avva Nonu, preotul 124
Viaţa Sfântului Bătrân Hristofor 125
Povestirea lui Avva Teodul 128
Leul şi Avva Gherasim 130
Viaţa unui preot feciorelnic şi a soţiei sale 134
Viaţa lui Avva Gheorghe, care nu se înfuria 136
Frumoasele spuse ale unui Bătrân din Egipt 137
Fapta unui oarecare bărbat pleşuv 139
Viaţa şi moartea lui Leon, monahul capadocian 139
Viaţa Sfântului Avva Ioan din Petra 142
Viaţa lui Avva Daniil Egipteanul 142
Sfaturile lui Avva Ioan Cilicianul 143
Despre fratele care a fost hulit pe nedrept 144
Despre un frate demonizat 145
Viaţa lui Mina, diaconul, monah din Rait 146
Despre un diavol alungat prin rugăciuni 148

Despre trei monahi morţi 149
Viaţa şi moartea lui Avva Grigore Bizantinul 150
Despre doi monahi care au intrat goi
în biserică, să se împărtăşească 150
Viaţa lui Avva Zosima Cilicianul 151
Povestirea aceluiaşi 153
Fapta frumoasă a lui Avva Serghie anahoretul 154
Răspunsul minunat al lui Avva Orent 155
Viaţa lui Avva Gheorghe şi despre o bătrână 155
Viaţa lui Adelfie, episcopul Aravesei, şi
despre fericitul Ioan Hrisostom 159
Viaţa unui stâlpnic 161
Sfaturile lui Avva Atanasie 162
Viaţa lui Avva Zaheu din Sfântul Munte Sion 164
Despre un sfânt monah care a făcut ca
un vânător saracin să stea nemişcat două zile 165
Viaţa lui Teodor anahoretul 166
Despre cinci fecioare care au fost
stăpânite de diavol 168
Despre milostenia lui Avva Sisinie
faţă de o femeie de neam arab 168
Povestirea preotului Ioan despre Avva Calinic 169
Despre Avva Serghie Anahoretul şi
despre botezarea unui călugăr păgân 170
Prezicerea lui Avva Serghie despre Grigore 171
Viaţa aceluiaşi Grigore, Patriarhul 172
Răspunsul înţelept al lui Avva Olimp 173
Alt răspuns înţelept al lui Avva Alexandru 173
Viaţa lui Avva David, fosta căpetenie de hoţi 174
Sfaturile unui Bătrân de la Chilii 176
Despre fericitul Ghenadie şi despre Harisie 178
Vedenia lui Evloghie, Patriarhul Alexandriei 179

LIBRIS We know books

Minunata îndreptare din epistola fericitului
Leon Romanul scrisă către Flavian 181
Vedenia lui Teodor, Episcopul Darnei 182
Minunata povestire a lui Amos 183
Viaţa şi sfinţenia episcopului oraşului Romila 184
Povestirea lui Avva Ioan Persanul
despre Preafericitul Grigore, Episcopul Romei 187
Viaţa şi spusele lui Marcel Schitiotul 188
Răspunsul unui călugăr din Mănăstirea Rait 191
Viaţa lui Teodor, mireanul 192
Povestirea lui Avva Iordan despre trei saracini 193
Răspunsul unui Bătrân dat la doi filozofi 194
Povestirea a doi monahi din Mănăstirea
Suvivilor sirieni despre un câine 195
Despre asinul de la Mănăstirea Mardes 196
Viaţa lui Avva Sofronie Păscătorul şi sfaturile
lui Mina, stareţul chinoviei lui Avva Severian 197
În ce chip un drac s-a arătat în formă
de copil saracin 198
Viaţa lui Avva Isaac Tebeul 199
Răspunsul lui Avva Teodor Pentapolitul
despre dezlegarea la vin 200
Viaţa lui Pavel Heladicul 201
Răspunsul lui Avva Victor Sihastrul 202
Viaţa tâlharului Chiriac 202
Despre un tâlhar care s-a călugărit 204
Viaţa şi moartea lui Avva Pimen Păscătorul 205
Spusele lui Avva Alexandru Bătrânul 206
Viaţa unui bătrân lipsit de ochi 207
Viaţa unei femei care a murit în pustie 208
Viaţa lui Teodor filozoful şi Zoil anagnostul 209
Viaţa lui Cosma Cărturarul, mai sus amintit 211

Fapta minunată a lui Teodor Anahoretul 213
Fapta minunată a unui stăpân de corăbii 214
Despre împăratul Zenon, bărbat milostiv 215
Frumoasa întâmplare a lui Avva Andrei 216
Reaua moarte a unui monah egiptean 219
Viaţa unui Bătrân, bărbat simplu 220
Viaţa unei femei care era din Ierusalim 221
Viaţa lui Ioan Anahoretul 223
Despre acelaşi 225
Viaţa lui Avva Alexandru Cilicianul 226
Fapta minunată a unui călugăr numit David 227
Povestirea lui Avva Ioan Eunucul 229
Viaţa unei femei credincioase 232
Viaţa lui Moshu, negustorul din Tir 236
Învăţătura lui Avva Ioan din Cizic 239
Viaţa a doi fraţi sirieni zarafi 240
Viaţa unei femei a cărei credinţă a izbăvit
pe bărbatul ei de la închisoare 242
Minunea cu lemnul dat lui Avva Vroha 245
Viaţa cumpătată a Sfântului Ioan Hrisostom 246
Povestire despre un monah din mănăstirea
dumnezeiescului Grigore, Papa 246
Minunata faptă a lui Avva Apolinarie faţă de
un tânăr bogat care a sărăcit 248
Sfatul unui călugăr care locuia în Schit 252
Viaţa lui Evagrie Filozoful 253
O minune a Sfintei Liturghii 257
Povestirea lui Rufin 260
Răspunsul Sfântului Atanasie la întrebarea:
Oare, poate fi botezat cineva fără credinţă? 262
Povestire despre un călugăr simplu, care a văzut
îngeri când săvârşea Sfânta Euharistie 263

LIBRIS We know books

Povestire despre un giuvaergiu 264
Viaţa unui bărbat nobil din Constantinopol
căruia i-a fost lăsat Hristos ca îngrijitor 266
Viaţa lui Aviva, fiul unui mirean 268
Povestire despre un giuvaergiu 270
În ce chip o femeie a potolit un călugăr 271
Despre altă femeie care a îndepărtat de la sine
pe un monah printr-un sfat înţelept 272
În ce chip o femeie a fost învăţată să fie blândă 274
Viaţa unei copile din Alexandria care a avut
ca naş la Botez pe un înger 275
Frumosul răspuns al unui călugăr bătrân
dat unui frate stăpânit de tristeţe 278
Frumoasa tălmăcire a unui Bătrân la cuvintele:
„Şi nu ne duce pe noi în ispită” 279
În ce chip un episcop, supărat cu alt episcop,
l-a biruit pe celălalt plin de smerenie 280
Despre un călugăr virtuos care a eliberat din
închisoare pe fratele său, deşi acesta îl furase 281
Despre doi Bătrâni care au întrebuinţat
o minunată răbdare faţă de tâlhari 283
Pentru ce se fac semne şi minuni în Biserică 284
Minunea de la baptisierul din satul Soruda 285
Altă minune cu baptisierul din satul Chedravat 285
Nu trebuie să respectăm hotărârile rele 286
Un foarte bun sfat al unui Bătrân 287
În ce chip Avva Serghie a adus la pocăinţă
pe un sătean care îl înjura 287

LIBRIS | We know books

Prolog

Cartea aceasta a *Livezii*, în care este cuprinsă viaţa Sfinţilor şi a Părinţilor virtuoşi şi plăcuţi lui Dumnezeu şi alte povestiri de suflet folositoare, precum şi spusele părinţilor şi fraţilor cuvioşi, drepţi şi iubitori de Hristos, a fost scrisă de Ioan, preotul de cuvioasă pomenire, supranumit Moshu.

Acesta s-a călugărit în chinovia celui între Sfinţi, Părintele nostru Teodosie, chinoviarul şi arhimandritul tuturor chinoviilor, adică a mănăstirilor din Ierusalim. A trăit, nu puţină vreme, şi în pustiul de lângă râul Iordan, împreună cu sfinţii părinţi de acolo. Aici a adunat faptele lor virtuoase pe care le-a consemnat în lucrarea de faţă. A locuit apoi şi în Lavra supranumită *Cea Nouă*, întemeiată de Sfântul şi marele nostru Părinte Sava şi ucenicii lui, care este şi astăzi.

Când a auzit de războiul perşilor împotriva bizantinilor, sub pretextul uciderii împăratului Mauriciu şi a fiilor lui, a plecat din Noua Lavră şi

LIBRIS We know books

s-a dus în părțile Antiohiei celei Mari. A plecat și de aici la Alexandria, când a auzit că perșii sunt victorioși și înaintează. A străbătut tot pustiul din jurul Alexandriei.

La începutul domniei lui Tiberiu a fost trimis într-o misiune specială în Egipt. Cu acest prilej a mers până la Oasis și a vizitat pustiul din împrejurimile Oazei. Cât timp a stat în Alexandria a văzut și pe părinții de acolo. Când a auzit că Sfintele Locuri au căzut în mâinile necredincioșilor, ca și de marea lașitate a bizantinilor, a părăsit Alexandria și a plecat împreună cu preaiubitul lui ucenic Sofronie la Roma, marea cetate a romanilor. În drum a mai vizitat diferite alte insule.

Căpătase acest fericit bărbat un har atât de mare de la Domnul, încât consemna în scris tot ce vedea și auzea despre traiul bărbaților virtuoși. De aceea și când a fost în Roma a urmărit același scop.

Cunoscându-și mai dinainte timpul mutării lui către Dumnezeu, Fericitul a alcătuit cartea aceasta. N-a scris povestirile auzite în ordinea în care le-a auzit sau le-a văzut, ci a așezat povestirile auzite și văzute ținând seama de asemănarea unora cu altele.

Aproape de mutarea sa din tulburările pământești spre viața cea netulburată și nebântuită de valuri, a chemat lângă el pe iubitul lui ucenic și i-a încredințat această carte, care cuprinde viețile plăcute lui Dumnezeu ale Sfinților Părinți. I-a mai poruncit ca în niciun chip să nu-i lase trupul în Roma, ci, închizându-l într-un sicriu de lemn, să-l

ducă, oricât de mult s-ar nevoi, în Muntele Sinai și să-l îngroape alături de părinții de acolo. Dacă s-ar întâmpla ca vreo năvală de barbari să-i împiedice să facă asta, atunci să-l îngroape în chinovia Sfântului Teodosie, unde a și îmbrăcat cinul monahal.

Ucenicul lui credincios, ținând cu ardoare să împlinească porunca, împreună cu ceilalți ucenici (căci erau doisprezece la număr) a luat pe fericitul Ioan și l-a imitat pe marele Iosif, care a luat împreună cu frații lui pe Israil din Egipt și l-a înmormântat alături de strămoșii lor, așa cum i-a poruncit tatăl său firesc.

Debarcând în Ascalon și aflând că nu pot să se ducă la Sfântul Munte al Sinaiului, din pricina revoltei tiranice a agarenilor, au luat trupul Fericitului Ioan și s-au dus în Ierusalim la începutul indictionului al optulea.

La casa de oaspeți a găsit pe starețul marii mănăstiri a celui între Sfinți, Părintelui nostru Teodosie, pe Gheorghe preotul, și i-a vestit lui tot ce i s-a poruncit de bătrân. Și împreună cu frații mănăstirii, care se aflau în oraș, și cu monahii care erau cu el, au dus pe Fericitul Ioan de l-au înmormântat, după cum i-au poruncit, în cimitirul celui între Sfinți, Teodosie, lângă Sfinții Părinți înmormântați acolo, rămânând restul timpului în această mănăstire. Locul cimitirului este o peșteră, în care magii, bătându-și joc de Irod, au intrat și au rămas la întoarcerea lor.

LIBRIS We know books

În această peșteră, cel între Sfinți, Părintele nostru Teodosie, a fost învrednicit de darul de a alunga pe demoni nu numai în timpul vieții sale trecătoare pe acest pământ, ci și după mutarea lui, până astăzi, spre slava și lauda lui Hristos, Adevăratul nostru Dumnezeu și Mântuitor, Căruia I se cuvine slava, în vecii vecilor. Amin.

Ioan Eviratul
Către Sofronie Sofistul, iubitul său frate întru Hristos

Găsesc, iubitule, că primăvara înfățișarea livezilor este plină de multă desfătare, iar înfățișarea aceasta încântătoare este oferită privitorilor de varietatea florilor ce opresc în loc și încântă pe trecători, fie înveselindu-le ochii, fie desfătându-le mirosul. O parte din grădină strălucește de roșeața trandafirilor, alta este plină de crinii ce te îndeamnă îndeajuns să-ți treci ochii de la albul lor la roșul trandafirilor. În altă parte strălucește culoarea viorelelor, care imită porfira împărătească. Și, pentru a spune într-un cuvânt, de pretutindeni se răspândește farmecul felurit al parfumului și al desfătării nenumăratelor flori.

În acest înțeles primește, sfințite și credinciosule fiu, Sofronie, și cartea de față! Vei găsi în ea zugrăvite virtuțile sfinților bărbați, trăitori în timpurile noastre și răsădiți, potrivit cuvintelor

LIBRIS We know books

psalmistului, *„lângă izvoarele apelor”* (Psalmul 1, 3), ca și ale tuturor bărbaților iubitori de Dumnezeu, prin harul lui Hristos, Dumnezeul nostru. Fiecare din ei este împodobit în frumusețe și în bunăcuviință cu felurite virtuți.

Din viața acestor bărbați am cules cele mai frumoase flori. Din ele am împletit cununa acestei *Livezi* neprihănite, ce ți-o închin ție, preabinecredinciosule fiu, iar prin tine celorlalți oameni. De asta am și intitulat-o *Livadă*, din pricina desfătării, parfumului și folosului ce-l au cititorii.

Viața virtuoasă și un trai cinstit nu constă numai în a cugeta despre cele dumnezeiești, în a avea o credință dreaptă și în a te purta într-un chip demn în lume, ci și în a consemna în scris viețile bărbaților virtuoși. Prilejuit de acest gând am pornit la alcătuirea cărții de față, înștiințând dragostea ta, fiule, că am adunat în ea fapte multe și adevărate, culegând, ca o albină preaînțeleaptă, isprăvile de suflet folositoare ale părinților.

Voi începe deci de aici să le istorisesc așa cum urmează.

Viața sfântului Bătrân Ioan și despre peștera Sapsa

Era un Bătrân care locuia în mănăstirea lui Avva Evstorghie. Cel între Sfinți, Arhiepiscopul nostru Ilie al Ierusalimului, a vrut să-l vadă pe acest Bătrân, stareț al mănăstirii. Bătrânul însă nu primea, zicând: „Vreau să mă duc în Muntele Sinai, ca să mă rog!”.

Arhiepiscopul îl silea să primească stăreția mănăstirii și să plece cu această vrednicie, dar pentru că Bătrânul n-a voit, i-a îngăduit să plece cu făgăduința să primească stăreția la întoarcerea sa. Și astfel, luându-și rămas bun de la Arhiepiscop, a plecat la Muntele Sinai, luând cu el și pe ucenicul său.

După ce au trecut râul Iordan, ca la o milă depărtare, Bătrânul a început să tremure și să aibă fierbinteli. Cum nu mai putea să meargă, au intrat într-o mică peșteră întâlnită în cale și ucenicul a așezat jos pe Bătrân. Pe când era cuprins mereu de fierbințeală și nu putea nici să se miște – stăteau